

Mkpughe nke Jizos Kraist - Nomba Anọ

Aizaya Iri Anọ

Jeff Pippenger

2023-10-23

Ozi nke Mkpughe nke Jisos Kraist a na-emeghe akara ya gunyere njirimara nke okwu Hibru a sughariri di ka “eziokwu,” nke, n’etiti ihe ndi ozo, na-anochi anya agwa Kraist dika Alfa na Omega. Mmalite nke ihe nke na-anochi anya ogwugwu nke ihe ahụ juru Akwukwo Nso dum, a na-egosiputakwa agwa Kraist n’ime Akwukwo Nso, n’ihi na O bu Okwu ahụ. Alfa na Omega bu akuku nke agwa Kraist nke Ya onwe ya na-akowaputa, dika ihe ama na O bu Chineke.

Aizaya isi nke iri anọ bu mmalite nke akuko amuma nke na-aga n’ihu ruo n’isi ngwucha akwukwo Aizaya n’isi nke iri isii na isii. O na-amalite site n’ikowaputa Onye Nkasi Obi ahụ e zitere, onye Kraist kwere ndi na-eso uzo ya nkwa na o ga-abia ikasi ha obi n’ihi opupu ya, ma obibia nke Onye Nkasi Obi ahụ na-enweta mmezu ya zuru okè, dika amuma niile na-eme, n’ubochi ikpezụ. Nkowaputa Aizaya na Jizos banyere obibia nke Onye Nkasi Obi ahụ na-atu aka n’ndakpo olileanya nke mmeghari nke puku mmadu nari otu na iri anọ na anọ, nke mere na Julai 18, 2020.

Ma ana m agwa unu eziokwu; o baara unu uru na M ga-apu: n’ihi na o buru na M apughi, Onye Nkasi Obi agaghi abiakwute unu; ma o buru na M alaa, M ga-eziga Ya n’ebe unu no. Ma mgbe O bjarutere, O ga-eme ka uwa mara mmehie, na ezi omume, na ikpe. Jon 16:7, 8.

Okwu ndi a bu “mmehie, ezi omume, na ikpe” bu ihe Onye Nkasi Obi ga-eji “mee ka” uwa “mata mmejọ ya.” Okwu a sughariri dika “mee ka o mata mmejọ ya” gunyerekwa ihe o putara bu ime ka mmadu kwenye. Usoro ato ahụ nke “mmehie, ezi omume, na ikpe” na-anochi anya okwu Hibru a sughariri dika “eziokwu.” E sitere n’akwukwo ozi mbu, nke iri na ato, na nke ikpezu nke mkpuredemede Hibru meputa okwu ahụ, ma okwu ahụ na-anochi anya na Onye Okike nke ihe niile bu onye mbu na onye ikpezu, Alfa na Omega. Mgbe Onye Nkasi Obi biakwutere otu nari puku iri anọ na anọ ahụ ndi nwere nkuda mmuo, O ga-eme ka ha kwenye, emesia kwa uwa, na Chineke bu Alfa na Omega.

Kasienu ndi m obi, kasienu ha obi, ka Chineke unu kwuru. Gwanu Jerusalem okwu nkasi obi, tie ya mkpu, na agha ya ezuola, na a gbagharala ajo omume ya: n’ihi na o natala n’aka Jehova ugwo okpukpu abuo n’ihi mmehie ya niile. Olu nke onye na-eti mkpu n’ozara, Dozienu uzo Jehova, meenu n’ala ikpa okporo uzo ziri ezi nye Chineke anyi. A ga-ebuli ndagwurugwu niile elu, a ga-eme ka ugwu niile na ugwu nta di ala: a ga-eme ka ebe gbagoro agbago guzozie, mee ka ebe ndi tara nko di larii: A ga-ekpughekwa ebube Jehova, anu ahụ niile ga-ahukwa ya onu: n’ihi na onu Jehova ekwuwo ya. Aizaya 40:1–5.

Amaokwu a na-akowaputa oru nke onyeozi Ilaija ikpezu ahụ, nke e ji William Miller mee ihe atu ya, onye e ji Jon Baptist mee ihe atu ya, onye e ji Ilaija mee ihe atu ya, onye Malakai kowakwara di ka onyeozi ahụ nke na-akwadebe uzo maka onyeozi nke ogbugba ndu ahụ. N’ime mmeghari Ilaija ikpezu ahụ, mgbe Onyenwe anyi zitere Onye Nkasi Obi ka o gbasie ndi ahụ ume bu ndi a kudara

mmụọ ma na-eche Onyenwe anyị n'oge igbu oge, a ga-ekpughe “ebube nke Onyenwe anyị, anụ ahụ nile ga-ahụkwa ya ọnyụ.” “Ebube” nke Onyenwe anyị bụ agwa Ya, ma Mkpughe nke Jisọs Kraịst bụ mmeghe nke akụkụ agwa Ya ahụ nke a na-anọchi anya dika Alfa na Omega. Mgbe mmalite nke amaokwu ise mbụ ahụ gasiri, “olu nke onye ahụ nke na-eti mkpu n'ozara,” juru Chineke, “Gini ka m ga-eti mkpu?”

Olu ahụ siri, Tikuo. O wee si, Gini ka m ga-eti? Mmadu niile bu ahijia, mma ya niile dikwa ka ifuru nke ohia: ahijia ahụ na-akponwu, ifuru ahụ na-ada ada; n'ih na ume nke Onyenwe anyi na-afu ya: n'ezie, ndi mmadu bu ahijia. Ahijia ahụ na-akponwu, ifuru ahụ na-ada ada: ma okwu nke Chineke anyi ga-adigide ruo mgbe ebighi ebi. Aizaya 40:6–8.

Ozi nke agwa Kraist nke e gosiputara dika Alfa na Omega ka etinyere n'ime nnochianya nke Alakuba. N'ime Ezikiel iri ato na asaa, a na-ebu uzọ kpokota ndagwurugwu okpukpu ndi nwuru anwu ahụ ọny, emesia ozi amuma nke ifufe anọ enye ha ndu.

“Ndi mmụọ ozi na-ejide ifufe anọ ahụ, ndi e sere di ka inyinya iwe jidere, nke na-achọ ipu n'aka njide ma gbaa ọsọ gafee n'elu uwa dum, na-ebute mbibi na onwu n'uzo o na-agafe.”

“Anyi ga-arahu ura n'oke-ala nke uwa ebighi ebi? Anyi ga-adi nkuda mmuọ, oyi, na ndi nwuru anwu? Ewoo, ka anyi nwee n'ime uka anyi Mmuo na ume nke Chineke ka e kubie n'ime ndi Ya, ka ha wee guzo n'ukwu ha ma diri ndu. Anyi kwesiri ihu na uzọ ahụ di warawara, nakwa na onu uzọ ama ahụ di nnoo warawara. Ma ka anyi na-agafe n'onu uzọ ama ahụ warawara, mbara ya enweghi oke.” Manuscript Releases, volume 20, 217.

Inyinya iwe nke amuma Bible bu Alakuba. A na-egbochi inyinya iwe ahụ ime oru mbibi ya, di ka e si nochite ya n'ijide ifufe anọ site n'aka ndi mmuọ ozi anọ n'Akwukwo Mkpughe isi nke asaa. A na-egbochi ha ruo mgbe e mechara kaa akara n'ihu puku mmadu otu nari na iri anọ na anọ ahụ.

Mgbe ihe ndi a gasiri, ahuru m ndi mmuọ ozi anọ ka ha guzo n'akuku anọ nke uwa, na-ejide ifufe anọ nke uwa, ka ifufe ahụ ghara ife n'elu uwa, ma o bu n'elu osimiri, ma o bu n'elu osisi obula. Ahurukwa m mmuọ ozi ozo ka o na-arigo site n'owuwa anyanwu, na-enwe akara nke Chineke di ndu: o wee tie mkpu n'olu ukwu gwa ndi mmuọ ozi anọ ahụ, ndi e nyere ike imebi uwa na osimiri, na-asi, Emebikwala uwa, ma o bu osimiri, ma o bu osisi ndi ahụ, ruo mgbe anyi ga-akara ndi ohu nke Chineke anyi akara n'egedege ihu ha. Mkpughe 7:1–3.

Ifufe anọ ahụ a na-ejide, na-anochi anya igbochi Alakuba ruo mgbe e mechara ika akara ndi nke Chineke. A na-anochi anya Alakuba n'Akwukwo Mkpughe dika opi ato ikpezu n'ime opi asaa ahụ, nakwa dika ahuhu ato ahụ.

M wee lee, nu otu mmuọ-ozu ka o na-eke n'etiti eluigwe, ana m anurukwa ya ka o ji oké olu na-ekwu, Ahuhu, ahuhu, ahuhu, diri ndi bi n'elu uwa n'ihu olu ndi ozo nke opi ndi mmuọ-ozu ato ahụ, ndi ka ga-afu opi! Mkpughe 8:13.

Mgbe e webata opi ato nke ahuhu, Jon na-akowaputa njirimara nke Islam n'isi nke itoolu. N'amaokwu nke anọ nke isi nke itoolu, e nyere Islam iwu, nke mezuru n'akuko ihe mere eme nke Abubekr, onye ndu mbu mgbe Mohammed gasiri.

E nyere ha iwu ka ha ghara imebi ahijia nke uwa, ma o bu ihe obula na-eto akwukwo ndu ndu, ma o bu osisi obula; kama naani ndi mmadu ahụ ndi na-enweghi akara nke Chineke n'egedege ihu ha. Mkpughe 9:4.

Uriah Smith kpoputara mmekorita Abubekr na amaokwu nke anọ.

“Mgbe Mohammed nwusiri, Abubekr nochiri ya n'oru ochichi ahụ, n'afọ A.D. 632; onye, ozugbo o mere ka ikike na ochichi ya guzosie ike nke oma, zigara agburu ndi Arab akwukwo ozi mgbasa, nke ihe na-esonu bu otu mweputa sitere na ya:

“Mgbe unu na-alu ogo nile nke Onyenwe anyi, gosinu onwe unu di ka ndi dike, na-enweghi itughari azu; ma ka mmeri unu ghara iji obara umunwaanyi na umuntakiri metoo onwe ya. Egbusila nkwa o bula, ma o bu susuo ubi oka o bula oku. Egbutula osisi mkpuru o bula, ma o bu mebie anu ulo n'uzo o bula, naani ndi unu na-egbu ka unu rie. Mgbe unu na-eme ogbugba-ndu ma o bu nkwekorita o bula, guzosienu ike na ya, burukwa ndi na-emezu okwu unu. Ma ka unu na-aga, unu ga-ahu ufodu ndi okpukpe bi n'ime ulo ndi monk n'ikpa onwe ha iche, bu ndi bu n'obi ife Chineke n'uzo ahụ; hapunu ha, egbula ha ma o bu bibie ulo ndi monk ha. Unu ga-ahukwa udi ozo nke ndi mmadu bu ndi so na ulo nzuko Setan, ndi isi ha a kpuru okpu; hunu na unu gbajie okpokoro isi ha, unu enyewala ha ohere mgbaru ruo mgbe ha ma o bu gho ndi Mohammedan ma o bu kwuo utu.” Uriah Smith, Daniel and the Revelation, 500.

Uriah Smith gara n'ihu imata otu mmadu abuo, ndi ndi agha Alakuba ahụ Abubekr zitere ka ha bia buso Rom agha ga-amata iche. Otu otu ka o kwara dika ndi monk Katolik, ndi na-eefe ofufe n'Ubochi Anyanwu; otu nke ozo bu ndi na-eefe ofufe n'ubochi nke asaa. E nyere Alakuba iwu ka o wakpo naani ndi na-eefe ofufe anyanwu. Nke ka mkpa n'ihe anyi na-atule bu na a na-anochi anya mmadu, ma ha bu ndi na-edebe Ubochi Anyanwu ma o bu ndi na-edebe Ubochi Izuike, n'uzo amuma dika ahijia, ihe ndi ndu ndu, na osisi. E gbochiri ifufe anọ ndi di n'isi nke asaa ifukota n'ahijia ruo mgbe e mechisiri ndi na-edebe Ubochi Izuike akara.

Onye ozi nke mmeghari nke puku mmadu otu nari na iri anọ na anọ juru Chineke, si, “Gini ka m ga-eti mkpu?” A gwara ya na ozi ya ga-abu na Okwu Chineke na-eguzo sie ike ruo mgbe ebighi ebi, nakwa na a ga-edobe ozi ahụ n'ime okirikiri nke ifufe nke na-eefe n'elu ahijia. Mgbe e zigara Onye Nkasi Obi nye puku mmadu otu nari na iri anọ na anọ ahụ ndi nwere nkuda mmuo n'ihhi amuma dara ada banyere Alakuba, ma ndi, mgbe nke ahụ gasiri, matara na ha no n'oge ichere nke ilu umu agboghọ iri ahụ, mgbe ahụ ka Onye Nkasi Obi na-eme ka ha mara na ozi ha ga-eweta bu ozi banyere oru Alakuba n'amuma Baijul. Obibia nke Onye Nkasi Obi, n'akuko ihe mere eme nke oge ichere ahụ, na-eme ka ha guzoro.

O wee si m, Nwa nke mmadu, guzoro n'ukwu gi, m ga-agwakwa gi okwu. Mmuo ahụ wee bata n'ime m mgbe o na-ekwu okwu n'ebe m no, o wee mee ka m guzoro n'ukwu m, ka m wee nu onye ahụ nke na-agwa m okwu. Ezikiel 2:1, 2.

Ha na-eguzo mgbe a kpolitere ha n'onwu.

Ndi sitere n'ime ndi mmadu na ebo di iche iche na asusu di iche iche na mba di iche iche ga-ele ozu ha anya ubochi ato na okara, ha agaghikwa ekwe ka e lie ozu ha n'ili. Ndi bi n'elu uwa ga-anuri onu n'ihhi ha, ha ga-eme ememme, ha ga-ezigakwa onwe ha onyinye; n'ihhi na ndi

amụma abụọ a mere ka ndị bi n'elu ụwa nwee nnukwu ahụhụ. Ma mgbe ụbọchị atọ na ọkara gasiri, Mmụọ nke ndụ sitere n'aka Chineke batara n'ime ha, ha wee guzo n'ụkwụ ha; nnukwu egwu dakwasiri ndị hụrụ ha. Mkpughe 11:9–11.

Nzọụkwụ abụọ ahụ nke iguzo, ma emesia ibuli elu di ka ọkọloto, ka Ezikiel na-anochitekwa anya ya n'isi nke iri atọ na asaa. Nzọụkwụ mbụ nke Ezikiel na-achikota akukụ ahụ nke ọkpukpu akoro ndi nwuru anwu nke di na ndagwurugwu nke mmechuihu obi. Nzọụkwụ nke abụọ nke Ezikiel bu ozi nke ifufe anọ ahụ, nke bu ozi nke ikpochi akara, nke bu ozi nke Alakuba.

O sirikwa m, Nwa nke mmadu, ọkpukpu ndi a ha puru idi ndu? M wee zaa, O Onyenweanyi Chineke, o bu gi maara. O sirikwa m ozo, Buru amuma n'elu ọkpukpu ndi a, si ha, Unu ọkpukpu akoro akoro, nu okwu nke Onyenweanyi. Otu a ka Onyenweanyi Chineke kwuru nye ọkpukpu ndi a; Lee, aga m eme ka ume banye n'ime unu, unu ga-adikwa ndu: Aga m atukwasi unu akwara, meekwa ka anu ahụ puo n'elu unu, kpuchiekwa unu akpukpo ahụ, tinye ume n'ime unu, unu ga-adikwa ndu; unu ga-amatakwa na Abụ m Onyenweanyi. Ya mere, eburu m amuma dika e nyere m iwu: ma ka m na-ebu amuma, e nwere ụda, ma lee, ima jijiji, ọkpukpu ndi ahụ wee zukota onu, ọkpukpu o bula ruo ọkpukpu nke ya. Mgbe m lere anya, lee, akwara na anu ahụ puputara n'elu ha, akpukpo ahụ wee kpuchie ha n'elu: ma ume adighi n'ime ha. Mgbe ahụ ka o siriri m, Buru amuma nye ifufe, buru amuma, nwa nke mmadu, si ifufe ahụ, Otu a ka Onyenweanyi Chineke kwuru; Si n'ifufe anọ bja, O ume, kukuo ndi a e gburu egbu, ka ha wee di ndu. Ya mere, eburu m amuma dika o nyere m iwu, ume wee banye n'ime ha, ha wee di ndu, guzoziekwa n'ukwu ha, buru oke usuu ndi agha di ukwu. Ezikiel 37:3–10.

N'akukụ akwukwo Aisaja nke anyi na-atule ugbo a, mgbe Onye Nkasi Obi bjara, ha guzooro n'ukwu ha, mgbe ahụ a buliri ha elu gaa n'ugwu di elu dika ọkọloto, ha wee kposaa “ozi oma” ahụ nke bu mmiri ozuzo ikpezụ ahụ, ozi nke mmụọ ozi nke atọ.

Gion, gi nke na-eweta ozi oma, rigoro n'elu ugwu di elu; Jerusalem, gi nke na-eweta ozi oma, welie olu gi elu n'ike; welie ya elu, atula egwu; gwa obodo ndi Juda, Lee Chineke unu! Lee, Onyenweanyi Chineke ga-eji aka di ike bja, ogwe aka ya ga-achikwa n'ihu Ya: lee, ugwo oru Ya di n'aka Ya, oru Ya nokwa n'ihu Ya. O ga-azu igwe aturu Ya dika onye ozuzu aturu: O ga-eji ogwe aka Ya kpokota umu aturu, bupu ha n'obi Ya, Werekwa nwayoo duru ndi nwere umu ohuru. Onye turu mmiri nile n'ogba aka Ya, ma tuo eluigwe n'ogologo mkpisi aka, ma chikota aja nke ụwa n'otu tuo, ma tuo ugwu n'akpirikpa, na ugwu nta n'ihe otutu? Onye duziri Mmụọ nke Onyenweanyi, ma o bu, buru onye ndumodu Ya, kuziiri Ya ihe? Onye ka Ya na ya gbara ndumodu, onye kuziirikwa Ya, ma kuziere Ya uzọ ikpe ziri ezi, ma kuziere Ya ihe omuma, ma gosi Ya uzọ nghota? Lee, mba nile di ka ntakiri mpekere mmiri si n'ite daa, a na-agukwa ha dika ntakiri uzuzu di n'ihe otutu: lee, O na-ebuli agwaetiti nile dika ihe di nnoo nta. Lebanon ezughị ezu maka nkụ oku, anu ohia ya ezughikwa ezu maka aja nsure oku. Mba nile n'ihu Ya di ka ihe efu; a na-agukwa ha n'ebe O no ka ndi pere ihe efu aka, na ihe-efu. Aisaja 40:9–17.

A na-ebuli ndi ahụ si n'ili ha puta elu dika ọkọloto; ma o bu, dika Aizaya si kowaa ya, a na-ebuga ha “n'ugwu di elu.” Ugwu ahụ di elu bu ọkọloto ahụ, o na-anochitekwa anya ndi ahụ na-eche Onyenwe anyi n'oge ichere ahụ, nke nkuda mmụọ mbụ nke July 18, 2020 malitere.

Puku mmadu ga-agba oso n'ih i bara mba nke otu onye; n'ih i bara mba nke mmadu ise ka unu ga-agba oso: ruo mgbe a ga-ahapu unu di ka osisi okolo to n'elu uguwu, na di ka okolo to n'elu nta. Ya mere Onyenwe anyi ga-echere, ka O wee meere unu amara, ya mere a ga-ebulikwa Ya elu, ka O wee meere unu ebere: n'ih i na Onyenwe anyi bu Chineke nke ikpe ziri ezi: ndi a goziri agozi ka ha bu niile ndi na-eche Ya. Aizaya 30:17, 18.

N'ime Mkpughe isi nke iri na otu, e buliri okolo to ah u gaa n'eluigwe.

Ha nurukwa nnukwu olu sitere n'eluigwe na-agwa ha, Siri: Rigonen u ebe a. Ha wee rigoo n'eluigwe n'ime igwe ojii; ndi iro ha wee hu ha. N'otu awa ahukwa e nwere nnukwu ala oma jijiji, otu uz o n'uz o iri nke obodo ah u wee daa; e gbuokwa puku mmadu asaa n'ala oma jijiji ah u: ndi foduru wee tu o egwu, wee nye Chineke nke eluigwe otuto. Mkpughe 11:12, 13.

Mkpughe iri na otu na-akowaputa na e buliri ndi ama abuo ah u elu gaa n'eluigwe, n'otu awa ah u ala oma jijiji ah u mere. Ala oma jijiji ah u nke mmezu ya putara n'Akuko ihe mere eme gara aga site na Mgbanwe Ochichi French, na-anochi anya ntughari nke United States n'oge iwu Uka. Ya mere, a na-ebuli okolo to ah u elu n'oge iwu Uka, ma okolo to ah u ekwuputakwa "ozi oma" ah u nye uwa dum.

Unu niile ndi bi n'uwa, na ndi niile na-ebi n'elu uwa, lee, mgbe o weliri okolo to n'elu uguwu di iche iche; ma mgbe o furu opi, nukwa. Aizaya 18:3.

Ihe-okolo to ah u ga-eweta "ozi oma" mgbe a ga-aku "oja." Ozi ikpeazu nke oja n'Akwukwo Mkpughe bu oja nke asaa, nke bu ahuhu nke ato, nke bu Alakuba. Aisaja, Jon na Izekiel niile na-ekwu banyere ubochi ikpeazu, ha anaghikwa emegide ibe ha n'onodu o bu la.

A na-eDebe akara Chineke n'elu ndi Chineke n'oge iwu ubochi Sode.

"O dighi otu n'ime anyi ga-anata akara nke Chineke ma o buru na agwa anyi ka nwere obuna otu ntupo ma o bu unyi n'elu ha. A hapula ya n'aka anyi idozi ntupo ndi di n'agwa anyi, na ime ka ul o ns o nke mkpuru obi di ocha pu o n'ih e niile na-emeru ya. Mgbe ah u mmiri ozuzo ikpeazu ah u ga-adakwas i anyi dika mmiri ozuzo mbu ah u si dakwas i ndi na-eso uz o Ya n'Ubochi Pentikost...."

"Gini ka unu na-eme, umunna, n'oru ukwu nke kwadebe? Ndi na-ejikota onwe ha na uwa na-anata udi nke uwa ma na-akwadebe maka akara nke anu ohia ah u. Ndi na-enweghi ntukwas i obi n'ime onwe ha, ndi na-eweda onwe ha ala n'ihu Chineke ma na-eme ka mkpuruobi ha di ocha site n'irube isi n'ezikwu, ndi a na-anata udi nke eluigwe ma na-akwadebe maka akara nke Chineke n'egedege ihu ha. Mgbe iwu ah u ga-aputa ma e tinye akara ah u, agwa ha ga-anogide di ocha ma buru nke na-enweghi ntupo ruo mgbe ebighi ebi." Testimonies, volume 5, 214-216.

N'agbanyeghi na a na-etinye iwu ah u n'obi n'oge iwu Sode, ndi ga-anata akara ah u ga-adi mkpa inwe agwa e kwadebere maka akara ah u tupu iwu Sode, n'ih i na iwu Sode bu nsogbu ah u nke nsogbu niile di n'Okwu Chineke na-atu aka n'ihu ya. O bu "nsogbu" ah u, ma o bu "mkpu", n'etiti abali n'ilu nke umu agbogh o iri ah u.

“A na-egosiputa agwa mmadu site n’oge nsogbu. Mgbe olu ahụ siri ike kposara n’etiti abali, ‘Lee, nwoke na-alu nwanji abiaawo; punu gaa zute ya,’ umu agboghọ ndi na-amaghi nwoke ndi ahụ na-ehi ura tetara n’ura ha, ma a huru ndi mere nkwaadebe maka ihe omume ahụ. E jidere igwe abuo ahụ n’amaghi ama, ma otu di njikere maka mberede ahụ, ebe a huru nke ozo na enweghi nkwaadebe. A na-egosiputa agwa mmadu site n’onodu. Mberede na-eweputa ezi udi agwa mmadu. Ufodu odachi mberede na nke a na-atughi anya ya, iru ujú onwu, ma o bu oge nsogbu, oria ufodu a na-atughi anya ya ma o bu ihe mgbu nke mmuo, ihe o bu nke na-eme ka mkpurubi guzo ihu na ihu na onwu, ga-eweputa ezi ime agwa ahụ. A ga-eme ka o doo anya ma e nwere ezi okwukwe o bu n’ezi nkwa nile nke okwu Chineke ma o bu na o dighi. A ga-eme ka o doo anya ma amara Chineke na-akwado mkpurubi ahụ ma o bu na o naghị akwado ya, ma mmanu o di n’ime ite ahụ ya na oriona ya ma o bu na o dighi.”

“Oge ule na-abiaara mmadu niile. Olee otu anyi si akpa agwa n’okpuru ule na nnwaputa nke Chineke? Ihe oriona anyi o na-anyu? ma o bu anyi ka na-eme ka ha na-enwu? Anyi o kwadebere maka onodu mberede o bu site n’ijikota anyi na Ya bu onye juputara n’amara na eziokwu? Nwaanyi na-amaghi nwoke ise ndi amamihe enweghi ike inyefe agwa ha nye nwaanyi na-amaghi nwoke ise ndi nzuzu. Agwa bu ihe anyi ga-akpuputa n’onwe anyi di ka ndi n’otu n’otu.” Review and Herald, October 17, 1895.

Umu agboghọ amamihe ahụ choro mmanu ahụ tupu e tie mkpu ahụ, n’ihi na mgbe nsogbu etiti abali rutere, o bukwa mgbe ahụ ka o dighizi ekwe omume inweta mmanu ahụ.

“E nwere mmuo nke obi nkoropu, nke agha na ikwafu obara, mmuo ahụ ga-ariwanye elu ruo nnoo n’oke ngwucha oge. Ozugbo e mechiri ndi nke Chineke akara n’egedege ihu ha,—o bughị akara ma o bu mgbama o bu a puru iji anya hu, kama o bu iguzosi ike n’eziokwu ahụ, ma n’uche ma n’ime mmuo, nke mere na a pughi ime ka ha maa jijiji,—ozugbo e mechiri ndi nke Chineke akara ma kwadebe ha maka ima jijiji ahụ, o ga-abia. N’ezie, o malitelari; ikpe Chineke di ugbo a n’elu ala, iji doo anyi aka na nti, ka anyi wee mara ihe na-abia.” Manuscript Releases, volume 1, 249.

Akara nke Chineke bu ikwusi ike n’eziokwu, ma n’uche ma n’ime mmuo. A pughi ihu akara ahụ, ma a ga-ahụ okoloto ahụ, n’ihi na o bu naani uzo a puru isi doo uwa aka na nti. Ya mere, e nwere oge mgbe a pughi ihu akara ahụ, nke iwu Uka na Sonde ga-eso, ebe a ghaghị ihu akara ahụ.

“Oru nke Mmuo Nso bu ime ka uwa kwenye banyere mmehie, banyere ezi omume, na banyere ikpe. A puru ido uwa aka na nti naani site n’ihu ndi kwere eziokwu ahụ ka e doro ha nso site n’eziokwu ahụ, ka ha na-eme ihe n’ukpuru ndi di elu ma di nso, na-egosi n’uzo di elu ma di nsopuru ahiri nkewa di n’etiti ndi na-edebe iwu Chineke, na ndi na-azopia ha n’okpuru ukwu ha. Ido-nso nke Mmuo ahụ na-akowaputa odiche di n’etiti ndi nwere akara Chineke, na ndi na-edebe ubochi izu ike ugha. Mgbe ule ahụ biara, a ga-egosi ya n’uzo doro anya ihe akara anu ohia ahụ bu. O bu idebe Ubochi Sonde. Ndi, mgbe ha nusiri eziokwu ahụ, ka na-aga n’ihu ile ubochi a anya dika ubochi nso, na-ebu akara aka nke nwoke mmehie ahụ, onye chere igbanwe oge na iwu.” Bible Training School, December 1, 1903.

Akara ahụ nke a ga-enweriri tupu iwu Sonde ahụ abia bu mmepe zuru ezu nke agwa Kraist, o dighikwa ahụ anya, ma e wezuga n’ihu ndi mmuo ozi. Akara ahụ a na-ahụ anya n’oge iwu Sonde

bụ nke ndị na-edebe Ụbọchị Izu Ike nke Ụbọchị nke Asaa, n'ihia na nke a bụ akara, ma ọ bụ ihe iriba ama, nke ndị nke Chineke.

Gwa kwa umu Israel okwu kwa, si, N'ezio kwu, unu ga-edebe ụbọchị izu-ike m nile: n'ihia na ọ bụ ihe-iriba-ama di n'etiti m na unu n'ogbo unu nile; ka unu wee mara na ọ bụ m bụ Onyenwe anyi nke na-edo unu nsọ. Ọpupu 31:13.

Ibjakwasị akara nke puku narị otu na iri anọ na anọ ahụ malitere n'abalị iri na asatọ nke onwa Julai, afọ 2020, ma a ghaghị imezu ya tupu iwu ụbọchị Sọnde ahụ.

Unu nile ndi bi n'ụwa, na ndi obibi n'elu ụwa, lezienụ anya, mgbe Ọ na-ebuli ọkọlọtọ n'elu ugwu di iche iche; ma mgbe Ọ na-afu opi, nurunu. Aisaja 18:3.

Égbè elu-igwe asaa ahụ nke emegheworị ugbu a na-akọwaputa na akụkọ ihe mere eme nke otu narị puku na puku iri anọ na anọ bụ ọrụ ikwusa ozi nke e debere n'ime onodu ido aka ná ntị nke opi banyere ahuhụ nke atọ. Opi nke Alakuba n'amuma Baibul bụ ihe ahụ nke ọkọlọtọ ahụ e welitere site n'ili na-afu.

Akara ngosi anọ nke ahiri mgbanwe ọ bula, ndi kwekorọ na akara ngosi anọ nke akụkọ ihe mere eme nke 1840 ruo 1844, na-eguzobe na nzo kwu anọ nke ahiri mgbanwe ọ bula na-enwe otu isiokwu mgbe niile. Akara ngosi mbu n'akukọ ihe mere eme nke ndi puku narị anọ na iri anọ na anọ, nke 1840 ruo 1844 nochiri anya ya, bu inye ike ozi ahụ na Septemba 11, 2001. Akara ngosi ahụ bu Islam. Akara ngosi nke abuo nke akukọ ihe mere eme yiri ya maka ndi puku narị anọ na iri anọ na anọ bu mmechuihu nke Julai 18, 2020. Akara ngosi ahụ bu amuma banyere Islam nke e meruru emeru site n'itinye oge n'oru. Akara ngosi nke atọ, nke na-akara Mkpughe Etiti Abali, bu mmezi nke amuma dara ada banyere Islam. Mmezi ahụ na-anochi anya iju itinye oge n'oru. Akara ngosi nke anọ bu iwu ubochi Sode, ebe okoloto a na-ebuli elu na-aku opi nke asaa, nke bu ahuhu nke atọ, nke bu Islam.

Aisaja isi nke iri anọ na-akowaputa ebe mmalite nke isi iri abuo na isii sochirinụ. Ebe mmalite ahụ di n'akwukwo Mkpughe isi nke iri na otu, mgbe a na-eme ka ndi amuma abuo ahụ, ndi na-emekpa ndi mmadu ahuhu, diri ndu ozo. Onye Nkasi Obi na-eme ka ha si n'onwu bilie ma mee ka ha guzoro n'onodu ikwu oto, ma mgbe ahụ ka a na-ebuli ha elu gaa n'elugwe. Aisaja na-akowa onye ozi Ilaija dika olu nke na-eti mkpu n'ozara. Mgbe ahụ, onye ozi ahụ na-aju ihe ozi ya ga-abu, a gwa ya, n'ime ihe nnochianya amuma, na ozi nke Alakuba bu ido aka ná ntị nke opi nke okoloto ahụ na-ekwusa. Ma naani uzo Alakuba puru isi gosiputa dika opi ido aka ná ntị n'ubochi ikpeazu bu site n'ikowaputa Alakuba nke oge gara aga. Mmalite nke Alakuba dika ndi Milerait ghotara ya, nakwa dika e si n'uzo eserese doo ya anya n'elu chaati nsọ abuo nke Habakuk, aghaghị iji ya mata Alakuba nke ahuhu nke atọ.

Ano m n'ime Mmuo n'Ubochi nke Onyenweanyi, wee nu n'azu m nnukwu olu, di ka nke opi. Mkpughe 1:10.

Jon nuru olu opi n'azu ya n'Akwukwo Mkpughe, ma Jon na-anochite anya puku mmadu narị otu na iri anọ na anọ ndi na-anu olu si n'oge gara aga. Olu ahụ di n'azu Jon, ya bu nke na-anochite anya uda opi si n'oge gara aga, bu nghota nke ndi osu uzo na opi ndi ahụ bu ikpe Chineke megide

ofufe ụbọchị Sọnde. E wetara opi anọ mbụ ahụ megide Rom ndị ogo mmụọ n'izaghachi iwu Sọnde mbụ Konstantain nyere n'afọ 321. Opi nke ise na nke isii, nke bụ ahụhụ mbụ na nke abụọ, na-anọchite anya ikpe Chineke megide Rom nke ndị popu mgbe ọ bụkwa ya nyere iwu Sọnde na Kansul Orléans n'afọ 538. Ahụhụ nke atọ nke Alakuba na-abịa mgbe e nyere iwu Sọnde na United States. Mgbe ahụ ka a na-ebuli ọkọlọtọ elu, ọ na-akowapụtakwa orụ amụma nke Alakuba, dabere n'orụ mbido nke Alakuba.

Ozi nke ọkọlọtọ ahụ na-ekwusa nwere ike ịtọ naanị mgbe e debere ozi ahụ n'ime nkọwa na gburugburu Alfa na Omega. Mgbe mmeghe a gasiri n'Isiakwukwo nke iri anọ nke Aizaya, ngosiputa Akwukwo Nso kacha sie ike ma kacha kpomkwem banyere Chineke di ka Alfa na Omega ka a na-eweputa n'usoro isiakwukwo ole na ole sochirinụ. Isiakwukwo ndi ahụ bu nnọchiteanya Aizaya nke Mkpughe nke Jizos Kraist nke "Chineke nyere ya" Jizos, "iji gosi ndi ohu ya ihe ndi ga-eme n'oge na-adighi anya; o wee zipu ya ma mee ka e gosiputa ya site n'aka mmuọ ozi ya nye ohu ya Jon," onye dere ya "n'akwukwo, ma" zipu "ya nye uka asaa."

Anyi ga-atule isi nke Aisaja ndi a na-esonu n'isiokwu na-esonu.

Ngozi nadiiri onye ahụ nke na-agu ya, na ndi ahụ na-anu okwu amuma a, ma na-edebe ihe ndi ahụ e dere n'ime ya: n'ihia na oge ahụ adiwo nso. Mkpughe 1:3.